

**POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE
POWIATOWY ZESPÓŁ DO SPRAW ORZEKANIA
O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI**

**I ORGANIZATOR PIECZY ZASTĘPCZEJ
W MIŃSKU MAZOWIECKIM**

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ZA ROK 2012**

I

***WYKAZ POTRZEB
Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZEJ
I PIECZY ZASTĘPCZEJ
NA ROK 2013***

Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, osobom, które nie są w stanie same ich pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości. Podstawowym celem pomocy społecznej jest zaspokojenie niezbędnych potrzeb życiowych osób niezdolnych do pracy z powodu wieku, inwalidztwa i in. przyczyn, a niemających własnych środków utrzymania ani możliwości korzystania z pomocy rodziny, nieposiadających właściwie zorganizowanej opieki, oraz osób, które przejściowo znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Pomoc społeczną organizują zarówno organy administracji rządowej, czyli minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, jak i samorządowej, czyli marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie bądź prezydenci miast na poziomie gmin. Realizując zadania pomocy społecznej współpracują oni, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

W powiecie mińskim zadania z zakresu pomocy społecznej, w tym polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych, realizowane są przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w 2012 roku zostało wyznaczone na Organizatora Pieczy Zastępczej i zakres obowiązków został zwiększony o wykonywanie zadań w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, tj.:

- 1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;
- 3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;
- 5) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;
- 6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;
- 7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;
- 8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowym centrum pomocy rodzinie, ośrodkiem pomocy społecznej, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

- 9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;
- 10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;
- 11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;
- 12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczę;
- 13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy, o której mowa w art. 42 ust. 7, dotyczących kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;
- 14) zapewnianie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;
- 15) przedstawianie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;
- 16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;
- 17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wycieczki.

Rozdział I.

Obszary działań Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim:

1. Specjalistyczna Poradnia Rodzinna

W 2012 r. zespół specjalistów pracujących w Poradni Rodzinnej liczył 9 osób- 8 psychologów i doradca ds. rodziny. Z pomocy psychologicznej w Poradni można było korzystać przez 59 godzin w tygodniu. Tak jak w poprzednich latach zadbano o klientów dyspozycyjnych w różnych porach dnia i tygodnia- usługi Poradni były dostępne od poniedziałku do piątku włącznie; a w pierwszym półroczu również w soboty do południa.

Z pomocy psychologicznej skorzystało łącznie 550 osób w wieku od 2 do 75 lat- o 60 osób więcej niż w ubiegłym roku. Najbardziej liczną grupę stanowiły osoby w wieku 21-45 lat. Udzielono około 2400 konsultacji psychologicznych o charakterze poradnictwa, terapii wspierającej, psychoterapii, psychoedukacji, interwencji kryzysowej.

Przekrój zgłaszanych problemów od lat nie ulega większym zmianom i obejmował:

1. problemy w relacjach interpersonalnych w najbliższym środowisku;
2. problemy rodzinne i małżeńskie/partnerskie;
3. trudności emocjonalne i różnego rodzaju zaburzenia psychiczne (lękowe, pod postacią somatyczną, depresje, zaburzenia odżywiania)
4. trudności w opiece i wychowywaniu dzieci;
5. konflikty okołorozwodowe;
6. problemy uzależnienia, współuzależnienia, syndrom DDA;
7. żałoba po stracie,
8. trudności adaptacyjne;
9. utrata lub długotrwały brak pracy;
10. ubóstwo i/lub nieporadność życiowa;
11. trudności szkolne dzieci i młodzieży: obszar nauki i zachowania;
12. trudności emocjonalne związane z pogorszeniem lub zagrożeniem stanu zdrowia swojego lub bliskich osób,
13. przemoc domowa.

W bardzo wielu przypadkach niezbędne okazywało się kierowanie klientów dodatkowo na konsultacje do prawników, policjanta i terapeuty uzależnień w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym działającym przy PCPR.

Poza tym psychologowie Poradni prowadzili badania i opiniowali kandydatów na opiekunów zastępczych uczestniczących w szkoleniu programem PRIDE prowadzonym w PCPR. Dla funkcjonujących rodzin zastępczych prowadzone były szkolenia w zakresie umiejętności wychowawczych oraz grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych oraz niezawodowych i zawodowych.

W sprawach złożonych, wymagających współdziałania różnych służb pracownicy spotykali się w zespołach interdyscyplinarnych.

Ponad 70% klientów skorzystało więcej niż z jednej konsultacji. Przeciętny czas pracy z klientem wynosi ok. 5-8 miesięcy; klienci z bardziej złożonymi problemami lub zaburzeniami potrzebują jeszcze więcej czasu (pojedyncze osoby korzystają – z przerwami- nawet kilka lat).

Psychoedukacja obejmuje zazwyczaj kilka spotkań przeznaczonych na zaplanowanie zmian, a następnie kilka do kilkunastu poświęconych na monitorowanie i utrwalania uzyskanych efektów.

Tak jak dotychczas nasi klienci kierowani byli przez: pracowników socjalnych OPS i PCPR, kuratorów i sąd (zobowiązania do terapii), pedagogów szkolnych, policję, lekarzy rodzinnych i psychiatrów. Duża część klientów szukała pomocy z własnej chęci lub zachęcona przez znajomych korzystających z terapii w naszej Poradni.

Stale obserwuje się duże zainteresowanie pomocą psychologiczną w sytuacjach konfliktowych zagrażających związkom małżeńskim lub konkubenckim. Coraz częściej trafiają też do Poradni mężczyźni i włączają się we współpracę terapeutyczną nad poprawą relacji i ochroną dzieci przed skutkami kryzysów rodzinnych.

W drugim półroczu minionego roku realizowane były dwa programy, na które uzyskano dotację ze środków Ministra Pracy i Polityki Społecznej w łącznej wysokości 57 800 zł.

- I. Resortowy Program Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej „Szkolenia rodzin zastępczych, osób prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów prowadzących rodzinne domy dziecka” obejmował szkolenie kandydatów na opiekunów zastępczych (6 rodzin) oraz różne formy psychoedukacji dla funkcjonujących rodzin spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.

Przykładowe tematy przeprowadzonych warsztatów:

- warsztaty umiejętności wychowawczych „Szkoła dla rodziców”- dla spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych rodziców zastępczych- łącznie 3 grupy,
- warsztaty umiejętności wychowawczych w zakresie budowania relacji pomiędzy dziećmi własnymi, a dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej,
- warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych wobec dziecka z FAS, ADHD, autyzmem, zespołem Aspergera,
- warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych wobec dziecka z upośledzeniem umysłowym, obniżonymi lub dysharmonijnymi możliwościami intelektualnymi
- warsztaty z zakresu umiejętności wychowawczych wobec dziecka z trudnościami szkolnymi (w tym dysleksja, dysgrafia, dyskalkulia, dysortografia)
- wykłady z zakresu uprawnień i obowiązków rodziców zastępczych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

W czasie zajęć dla opiekunów dzieciom zapewniono opiekę w formie zajęć opiekuńczo-psychoedukacyjnych.

- II. Projekt „Rodzina bez przemocy w powiecie mińskim” realizowany w ramach Programu Ochrony „WSPIERANIE JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W

TWORZENIU SYSTEMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE-EDYCJA 2012 r.” obejmował następujące formy diagnozowania i zapobiegania przemocy domowej:

1. badanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez badana ankietowe prowadzone w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych,
2. utworzenie i prowadzenie grupy wsparcia dla osób zagrożonych lub dotkniętych przemocą domową; integracja tej grupy z funkcjonującą od wielu lat grupą wsparcia Halinowie,
3. wyjazdowy warsztat dla osób z obu w/w grup z zakresu asertywności i budowania poczucia własnej wartości,
4. utworzenie grupy edukacyjno- korekcyjnej dla osób stosujących przemoc,
5. prowadzenie mediacji rodzinnych,
6. prowadzenie warsztatów umiejętności wychowawczych oraz zapewnienie w tym czasie opieki dzieciom uczestniczek warsztatów,
7. cykl trzech otwartych wykładów dotyczących zjawiska przemocy domowej.
8. superwizja dla specjalistów zaangażowanych w pracę z rodzinami.

Oba projekty pozwoliły rozszerzyć ofertę pomocową Specjalistycznej Poradni Rodzinnej o nowe działania, które przynajmniej w części i w miarę możliwości chcielibyśmy kontynuować w bieżącym roku.

2. Ośrodek Mediacji przy Specjalistycznej Poradni Rodzinnej

Osiem lat temu PCPR zostało wpisane na listę instytucji uprawnionych do prowadzenia postępowania mediacyjnego przy Sądzie Okręgowym w Siedlcach. Przeprowadzamy postępowania mediacyjne w sprawach rodzinnych, karnych i nieletnich zlecane sądownie oraz zgłaszane indywidualnie przez strony.

W roku 2012 roku zespół składał się z 5 mediatorów (w tym 3 wolontariuszy). Przeprowadzono 29 mediacji, w tym 2 zlecone sądownie, 1 skierowana przez MOPS, pozostałe z wniosków indywidualnych osób zainteresowanych poszukiwaniem porozumienia ze swoimi bliskimi. Postępowania oprócz spotkań informacyjnych ze stronami obejmowały od 2-3 spotkań mediacyjnych.

3. Punkt Informacyjno – Konsultacyjny ds. Uzależnień

W okresie objętym sprawozdaniem tj. od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia 2012 roku, podczas pełnienia dyżurów specjaliści udzielili **2038** porad dotyczących aspektów psychologicznych, terapeutycznych, informacyjnych, edukacyjnych i natury prawnej.

Uwzględniając miejsce zamieszkania osób uzyskujących pomoc w punkcie należy stwierdzić, że byli to mieszkańcy całego powiatu mińskiego. Niektórzy ze zgłaszających się

pragnęli zachować anonimowość i w ten sposób warunkowali udzielenie pomocy. Analizując szczegółowo ilość osób z terenu wybranych gmin stwierdzono, co następuje:

Tabela 1. Liczba osób korzystających z porad Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego.

Lp.	Gmina	I kwartał	II kwartał	III kwartał	IV kwartał	I-IV kwartały
1.	Cegłów	17	12	22	19	70
2.	Dębe Wielkie	26	27	15	11	79
3.	Dobre	8	6	14	6	34
4.	Halinów	19	16	10	12	57
5.	Jakubów	11	13	9	14	47
6.	Kałużyn	20	16	2	4	42
7.	Latowicz	11	3	6	8	28
8.	Mrozy	24	12	18	17	71
9.	Siennica	24	19	9	22	74
10.	Stanisławów	17	20	13	7	57
11.	Sulejówek	8	14	14	8	44
12.	Miasto Mińsk Mazowiecki	334	333	268	299	1234
13.	Gmina Mińsk Mazowiecki	42	28	35	35	140
14.	Osoby Anonimowe	13	11	14	23	61
	RAZEM	574	530	449	485	2038

4. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych powstał na mocy ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011r Nr 127, poz. 721 z późn. zm.). Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych jest państwowym funduszem celowym wspierającym działania na rzecz rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.

Zadania Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych są realizowane na podstawie przyjętego w dniu 27 czerwca 2007 roku Uchwałą Rady Powiatu Mińskiego Nr VII/39/07 programu działań na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2007-2016.

Rozporządzeniem MPiPS z dnia 23 maja 2012 roku zmieniającym rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków PFRON zostało wprowadzone do algorytmu nowe zadanie: „usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika”.

Plan finansowy PFRON łącznie na rehabilitację społeczną i zawodową na 2012 rok wyniósł **2.070.830 zł**. Od dnia 04 lutego 2008 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje wyłącznie zadania z zakresu rehabilitacji społecznej.

Tabela 1. Realizacja zadań Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2012 roku z zakresu rehabilitacji społecznej

Zadanie	Plan finansowy na rehabilitację społeczną na 2012 rok				1.855.479zł	
	Dzieci i młodzież		Dorośli		Łącznie	
	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota	Liczba osób	Kwota
Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	92 (w tym 36 opiek.)	73.331 zł	269 (w tym 57 opiek.)	213.032 zł	361 (w tym 93 opiek.)	286.363 zł
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych	411	29.189 zł	731	69.621 zł	1142	98.810 zł
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów	61	99.095 zł	201	268.593 zł	262	367.688 zł
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych	12	48.238 zł	45	166.620 zł	57	214.858 zł
w tym:						
Bariery architektoniczne	3	31.561 zł	13	113.697 zł	16	145.258 zł
Bariery w komunikowaniu się	9	16.677 zł	18	30.218 zł	27	46.895 zł
Bariery techniczne	0	0 zł	14	22.705 zł	14	22.705 zł
Zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej	-	-	60	887.760 zł	60	887.760 zł
Zadania zlecane zgodnie z art. 36 (art. 35a ust. 1 pkt 9c)	-	-	-	-	-	0 zł
usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika	-	-	-	-	-	0 zł

W zadaniu dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych – udzielono dofinansowania do 16 imprez dla osób niepełnosprawnych:

1. „III Powiatowy Integracyjny Turniej w Kręgle”
2. Wyjazd turystyczno-krajoznawczy – poznajemy Góry Świętokrzyskie
3. VIII Przegląd Piosenki Dziecięcej i Młodzieżowej „Wesołe Nutki”
4. Impreza integracyjna „Dzień Otwarty”
5. „Powitanie lata”
6. Wyjazd integracyjno-turystyczny
7. „Śpiewać każdy może”
8. Wyjazd integracyjno-turystyczny nad morze
9. Poznajemy historię, kulturę i tradycje Krakowiaków i Górali”
10. Spotkanie Integracyjne z okazji „Dnia Białej Laski”
11. „W bajkowym świecie...” – wycieczka edukacyjno-integracyjna do Europejskiego Centrum Bajki w Pacanowie

12. XIII Jesienne Powiatowe Biegi Przełajowe Ignaców 2012
13. Cykl integracyjnych imprez okołoswiątecznych 2012
14. Wyjazd na spektakl teatralny do teatru Rampa w Warszawie
15. Impreza integracyjna „Warsztatowa Jesień”
16. V Integracyjny Koncert Mikołajkowy
17. VII Integracyjny Turniej Warcabowy
18. Integracyjny Turniej Szachowy
19. „Mikołajkowy Galimatias” – spotkanie integracyjne

Na terenie powiatu mińskiego funkcjonują 2 warsztaty terapii zajęciowej dla 60 uczestników:

- a) Warsztat Terapii Zajęciowej w Okuniewie prowadzony przez Fundację „LEKO” w Okuniewie – 30 uczestników,
- b) Warsztat Terapii Zajęciowej w Mińsku Mazowieckim prowadzony przez CARITAS Diecezji Warszawsko – Praskiej w Warszawie – 30 uczestników.

5. Pilotażowy Program „Aktywny Samorząd”

Na mocy porozumienia z dnia 31 maja 2012 roku Powiat Miński przystąpił do realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” finansowanego ze środków Państwowego Funduszy Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Głównym celem programu jest wyeliminowanie lub zmniejszenie barier ograniczających uczestnictwo beneficjentów pomocy w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji.

Formy wsparcia realizowane w 2012 roku:

- 1) **obszar A**- zakup i montaż oprzyrządowania do posiadanego samochodu;
- 2) **obszar B1**- zakup specjalistycznego sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem,
- 3) **obszar B2**- zakup urządzeń lektorskich,
- 4) **obszar B3**- zakup urządzeń brajlowskich,
- 5) **obszar B4**- szkolenia w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu komputerowego i oprogramowania lub urządzeń lektorskich albo brajlowskich,
- 6) **obszar C**- zakup wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 7) **obszar D** - naprawa techniczna posiadanego wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym,
- 8) **obszar E** - prawo jazdy kategorii B,
- 9) **obszar F** - pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej.

W 2012 roku łącznie na realizację wszystkich obszarów powiat otrzymał: 177.034,00 zł w tym 171.481,00 zł z podziałem na poszczególne obszary oraz 5.553,00 zł na obsługę, promocję i ewaluację programu.

Tabela 1. Realizacja pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” w 2012 roku

Obszar wsparcia	Przyznane środki PFRON	Liczba złożonych wniosków	Liczba wniosków rozpatrzonych pozytywnie	Wydatkowana kwota

Obszar A	5.000,00	1	1	3.527,50
Obszar B1	42.782,00	2	0	0,00
Obszar B2	5.000,00	1	1	4.950,00
Obszar B3	12.000,00	1	1	12.000,00
Obszar B4	0,00	0	0	0,00
Obszar C	84.000,00	12	6	55.754,00
Obszar D	18.000,00	6	5	15.000,00
Obszar E	1.200,00	1	0	0,00
Obszar F	3.499,00	2	1	600,00
Razem	171.481,00	26	15	91.831,50

6. Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych została powołana Zarządzeniem Nr 34/2003 Starosty Mińskiego z dnia 30 lipca 2003 roku. Kadencja Rady trwa 4 lata. Zarządzeniem Nr 72/11 Starosty Mińskiego z dnia 07 października 2011 roku został powołany nowy skład osobowy członków Rady trzeciej już kadencji. W roku 2012 Rada obradowała na pięciu posiedzeniach. Głównym celem spotkań Rady było wydanie opinii w sprawie podziału i przesunięć środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na poszczególnych zadaniach z algorytmu.

7. Wypoczynek letni dzieci i młodzieży

Chorągiew Mazowiecka ZHP w Płocku jest bezpośrednim organizatorem programu profilaktyczno-terapeutycznego dla dzieci i młodzieży z rodzin niewydolnych wychowawczo, dotkniętych skutkami alkoholizmu pn. „Pogodne Lato”, nad którym patronat ma Marszałek Województwa Mazowieckiego Pan Adam Struzik. W programie biorą udział dzieci i młodzież w wieku od 8 do 15 lat z terenu 34 powiatów województwa mazowieckiego. W 2012 roku Powiat miński otrzymał **42 kart** - na obóz harcerski do Lubiawowa (organizatorem wypoczynku był ZHP Komenda Chorągwi Mazowieckiej w Płocku).

8. Projekt Systemowy „Wsparcie na starcie”

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim w terminie od 01.01.2012 r. do 31.12.2012 r. w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013, Priorytetu VII Promocja integracji społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnienie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.2 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie realizowało projekt systemowy „Wsparcie na starcie”. Projekt współfinansowany był ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego.

W piątej edycji programu wzięło udział 75 osób (72 nowozrekrutowanych oraz 3 osoby które powróciły do projektu z lat ubiegłych). Uczestnicy/uczestniczki projektu podzieleni zostali na kilka grup realizujących odrębne zadania: Indywidualny program usamodzielniania realizowało 13 osób (2 osoby kontynuowały działania podjęte w roku 2011), Program integracji społecznej i zawodowej 20 osób, Indywidualna umowa z osobą niepełnosprawną 26 osób (1 osoba powróciła do projektu z roku 2009), Program Aktywności Lokalnej 12 osób oraz Kontrakt socjalny, który realizowało 4 uczestników.

Tabela 1. Podział uczestników/uczestniczek projektu w podziale na płeć.

Rodzaj programu	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Łącznie
Indywidualny program usamodzielniania (w tym 1 k i 1 m kontynuowali udział z roku 2011)	7	6	13
Program integracji społecznej i zawodowej	14	6	20
Umowa z osobą niepełnosprawną (w tym 1 m powrócił do projektu z roku 2009)	21	5	26
Kontrakt socjalny	2	2	4
Program Aktywności Lokalnej	12	0	12
Łącznie	56	19	75

W projekcie „Wsparcie na starcie” w roku 2012 wzięły udział osoby bezrobotne, nieaktywne zawodowo i zatrudnione, zagrożone wykluczeniem społecznym, będące osobami w wieku aktywności zawodowej (15-64 lat), korzystające ze świadczeń pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, a także osoby traktowane jako otoczenie osób wykluczonych społecznie. Odbiorcami programu „Wsparcie na starcie” były osoby głównie z wykształceniem podstawowym, gimnazjalnym i zawodowym.

Tabela 2. Status osoby na rynku pracy w podziale na płeć.

Status osoby na rynku pracy	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Łącznie
Bezrobotni	7	6	13
Osoby nieaktywne zawodowo (w tym 2 M i 1 K z lat poprzednich)	37	14	51
Zatrudnieni	6	5	11
Łącznie	50	25	75

W ramach programu „Wsparcie na starcie” w roku 2012 przeprowadzono następujące działania:

✓ **Aktywna integracja:**

Każdy z uczestników projektu „Wsparcie na starcie” pracował na indywidualnych ścieżkach reintegracji. Każde z działań planowane było do indywidualnych potrzeb i możliwości uczestników. Działania uwzględniały zasadę równości kobiet i mężczyzn.

W ramach zadania Aktywna integracja w 2012 roku w zależności od grupy odbiorców realizowano następujące działania.

W ramach **Indywidualnego programu usamodzielnienia, Kontraktu socjalnego, Umowy z osobą niepełnosprawną i Programu integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych** uczestnicy/uczestniczki programu realizowali kursy prawa jazdy (kat. B i C, B/E) oraz kursy zawodowe (kurs stylizacji paznokci, kurs kosmetyki z elementami wizażu, kurs komputerowy, kurs obsługi koparko-ładowarki kl. III, kurs magazyniera wraz z obsługą wózka jezdniowego wraz z wymiana butli gazowych, kurs obsługi programu AutoCAD, kurs obsługi kasy fiskalnej, kurs księgowości wspomaganą techniką komputerową, kurs kadry i płace, kurs fryzjerstwa, kurs fotografii, kurs barmański, kurs florystyki i bukietarstwa).

Tabela 3. Liczba osób, które skorzystały z min. jednego szkolenia w ramach projektu:

Rodzaj programu	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn	Łącznie
Indywidualny program usamodzielnienia	6	6	12
Program integracji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych	12	5	17
Indywidualna umowa z osobą niepełnosprawną	21	5	26
Kontrakt socjalny	2	2	4
Łącznie	41	18	59

W ramach Aktywnej integracji udzielono pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej (4 kobiety [w tym jedna kontynuująca udział z roku 2012] oraz 3 mężczyzn), współfinansowane zostały koszty wykształcenia na poziomie wyższym (1 kobieta, 1 mężczyzna), odbyły się konsultacje z doradcą zawodowym (skorzystało z nich 30 kobiet oraz 15 mężczyzn), konsultacje z prawnikiem (skorzystało z nich 8 kobiet) i psychologiem (skorzystało z nich 19 kobiet oraz 1 mężczyzna), zakupowane zostały vouchery na usługi społeczno-zdrowotne (zakupiono 240 biletów do kina, 34 karnety na basen, 6 karnetów na usługi kosmetyczno-fryzjerskie i 10 karnetów na masaż leczniczy całego ciała). Uczestnicy wyjechali również na warsztat kompetencji społecznych (skorzystało z niego 16 kobiet oraz 4 mężczyzn). Dla osób niepełnosprawnych udzielano dofinansowań do turnusów rehabilitacyjnych (z tej formy wsparcia skorzystało 19 kobiet oraz 3 mężczyzn) oraz finansowano indywidualną rehabilitację (z której skorzystało 17 kobiet oraz 5 mężczyzn).

W ramach **Programu Aktywności Lokalnej** funkcjonowało Powiatowe Centrum Wolontariatu którego głównym zadaniem była koordynacja działań filantropijnych między organizacjami, szkołami a także wolontariuszami. W roku 2012 odbyły się szkolenia wolontariuszy. Szkolenia odbywały się zarówno w siedzibie PCW jak i w formie wyjazdowej. Powiatowe Centrum Wolontariatu zorganizowano obchody Międzynarodowego Dnia Wolontariatu podczas którego wręczono dla najbardziej zaangażowanych wolontariuszy statuetki, Galę Wolontariatu uświetnił koncert zespołu rockowego oraz kabaretu.

✓ **Działania o charakterze środowiskowym**

W ramach zadania zorganizowane były dwa wyjazdy integracyjno-szkoleniowe, na których uczestnicy przyswajali wiedzę z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej (wzięło w nich udział 20 osób) oraz savoir-vivre (uczestniczyło w nich 18 osób). W miesiącu listopadzie zorganizowany był wyjazd 70 osób do teatru. W wyjazdach wzięło udział również najbliższe otoczenie uczestników/uczestniczek projektu.

✓ **Zasilki i wsparcie w naturze**

W ramach wkładu własnego jaki stanowi to zadanie udzielana została pomocy na kontynuowanie nauki, udzielono pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej a także udzielono dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych (w części PFRON).

9. Programu Aktywności Lokalnej.

W roku 2012 Programem Aktywności Lokalnej w ramach projektu „Wsparcie na starcie” objęto rodziny zastępcze oraz wolontariuszy działających przy Powiatowym Centrum Wolontariatu. Działania jakie podjęte były w ramach ww. wymienionych zostały przedstawione poniżej.

Działania na rzecz uczestników/uczestniczek projektu „Wsparcie na starcie” będących wolontariuszami:

1. Działania promocyjne:

- a. Uaktualnianie informacji na stronie internetowej PCPR w części przeznaczonej dla PCW.
- b. Rozpowszechnianie ulotek w miejscach informacyjnych w obrębie miasta i poza nim.
- c. Informacje o wydarzeniach PCW umieszczane na tablicy multimedialnej przy Starostwie Powiatowym.
- d. Gazetki informacyjne o działaniach PCW na tablicy w PCPR.
- e. Artykuły dotyczące działalności PCW w pismach lokalnych: „Stefa Mińsk”, „Co słyhać?”, „Nowy dzwon” oraz na portalu minskmaaz.com.itp.
- f. Organizacja Gali Wolontariatu z okazji obchodów Międzynarodowego Dnia Wolontariusza
  - wręczenie statuetki w kategorii „Pomagam Pomagać” dla osoby wspierającej wolontariat oraz statuetki „Wolontariusz Roku 2012” dla najbardziej zaangażowanego wolontariusza. Statuetkę Wolontariusza Roku 2012 otrzymał Bartłomiej Fetner, a wyróżnienia: grupa wolontariuszy „Niezapominajka” z Kałuszyna oraz Włodzimierz Dybek. Natomiast statuetkę Pomagam Pomagać 2012 odebrały Anna Świątek oraz Monika Tymińska, opiekunki grupy wolontariuszy z Latowicza. Nagrody wręczali Wicestarosta Miński Pan Krzysztof Płochocki wraz z Dyrektorem PCPR Panem Januszem Zdzieborskim.
- g. Promocja działań wolontariatu na portalach społecznościowych.

2. Współpraca z instytucjami:

Spotkania, rozmowy telefoniczne z przedstawicielami instytucji, między innymi:

- a. Uaktualnianie bazy danych instytucji współpracujących z PCW.
- b. Stała współpraca z Mazowieckim Stowarzyszeniem na Rzecz Dzieci i Młodzieży z Mózgowym Porażeniem Dziecięcym „Krok Dalej” w Mińsku Mazowieckim – Impreza Andrzejkowa dla podopiecznych, pomoc podczas organizacji Spotkania Wigilijnego.
- c. Współpraca ze Środowiskowym Domem Samopomocy w Mińsku Mazowieckim – pomoc przy organizacji imprez: pokaz filmów dotyczących niepełnosprawności, „Niepełnosprawni-pełnosprawni obywatele”.
- d. Współpraca z miejskimi instytucjami i urzędami: MDK, Sanepid, Miejska Biblioteka Publiczna, MOSiR, Urząd Miasta, Starostwo Powiatowe- Wydział Oświaty i Promocji.
- e. Współpraca z Polską Akcją Humanitarną-organizacja działań:
  - „Światowy Dzień Wody” – konkurs na gazetkę ścienną dotyczącą wody i sposobów jej oszczędzania skierowana do szkół, „Gra miejska” dla szkół gimnazjalnych z terenu miasta,
  - „Mińszczanie wielu kultur”- impreza integracyjno-informacyjna o społecznościach innych kultur mieszkających w Mińsku Mazowieckim,
  - „Festiwal Globalny Lokalnie” (gra miejska „Poskramiacze globalnych wyzwań”, wielkoformatowa gra planszowa „Woda w Sudanie Płd”, wystawa edukacyjna z okazji 20-lecia PAH, punkt informacyjny i sklepik PAH, warsztaty chustowe, wystawa zdjęć o Afganistanie, działania promocyjne, spotkanie z przedstawicielem Ambasady Rosyjskiej oraz posłami dotyczące stosunków polsko-rosyjskich).
- f. Współpraca ze Stowarzyszeniem „Wiosna” - organizacja akcji „Szlachetna Paczka” na terenie Mińska Maz. i najbliższej okolicy.
- g. Współpraca z Fundacją Dzieciom – Program „Zdążyć z pomocą” w sprawie akcji zbierania nakrętek.
- h. Współpraca z GOK w Stanisławowie – pomoc przy organizacji ferii zimowych.
- i. Współpraca z Pogotowiem Rodzinnym w Chrośli.
- j. Współpraca z Caritas – zbiórka artykułów szkolnych dla dzieci ze świetlic szkolnych.

3. Współpraca z wolontariuszami:

- a. Aktualizowanie bazy danych wolontariuszy.
- b. Wyjazd szkoleniowo – integracyjny dla 34 wolontariuszy do ośrodka w Tłuszczu.
- c. Kierowanie wolontariuszy do instytucji/organizacji zgodnie z ich potrzebami i możliwościami.
- d. Zorganizowanie pomocy w nauce dzieciom z różnych środowisk przez wolontariuszy.
- e. Prowadzenie „Klubu Wolontariusza”
- f. Pomoc przy organizacji i obsłudze różnych imprez charytatywnych i okolicznościowych.
- g. Podsumowanie działań wolontarystycznych – wyjazd dla wolontariuszy do Warszawy.
- h. Pośredniczenie w organizacji pomocy wolontariuszy dla osób starszych, dzieci.

4. Wolontariat w szkołach:

- a. Spotkanie informacyjne nt. wolontariatu oraz szkolenie pt. „Dlaczego warto być wolontariuszem” w Zespole Szkół w Mrozach – propagowanie idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży.
- b. Przeprowadzenie szkolenia „Wolontariat w szkole” w PCW dla uczniów Szkoły Podstawowej nr 2 oraz Gimnazjum w Jakubowie.
- c. Spotkanie w Gimnazjum w Latowiczu w celu wręczenia nagrody za zajęcie I miejsca w konkursie na gazetkę ścienną.
- d. Organizacja działań na terenie szkół powiatu mińskiego związanych z informacją nt. działalności PAH.
- e. Stała współpraca ze szkołami powiatu mińskiego w celu pozyskiwania wolontariuszy i zachęcania do podejmowania działań na rzecz potrzebujących.

5. Doskonalenie wiedzy i umiejętności koordynatorów PCW w zakresie wolontariatu.

- a. Udział w cyklu szkoleń organizowanych przez Polską Akcję Humanitarną.
- b. Udział w dwóch dwudniowych szkoleniach „Szlachetna Paczka” organizowanych przez Stowarzyszenie „Wiosna”
- c. Udział w cyklu szkoleń „Wolontariat w szkole” organizowanym przez Centrum Wolontariatu w Warszawie.
- d. Udział w „Festiwalu Wolontariatu” w Warszawie.

10. Domy Pomocy Społecznej

Powiat miński posiada trzy, funkcjonujące domy pomocy społecznej, tj.

- Dom Pomocy Społecznej św. Józefa w Mieni – przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych (100 miejsc) i przewlekle psychicznie chorych (80 miejsc), (180 miejsc razem);
- Dom Pomocy Społecznej „Jedlina” w Mieni – przeznaczony dla kobiet i mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie (108 miejsc);
- Dom Pomocy Społecznej w Kątach – przeznaczony dla dzieci, młodzieży oraz osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie (50 miejsc).

Podstawą prawną dotyczącą umieszczania w domach pomocy społecznej jest:

- ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2008r Nr 115, poz. 728)
- rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 roku w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. Nr 217, poz. 1837).

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, która nie może samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70% swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy dochodu dziecka, nie więcej niż 70% tego dochodu,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi – zgodnie z umową zawartą z gminą z terenu której pochodzi mieszkaniec,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej – w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez osoby, o których mowa w pkt 1 i 2.

W przypadku niewywiązywania się w/w osób z obowiązku opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej opłaty te zastępczo wnosi gmina, z której osoba została skierowana do placówki. Gminie przysługuje prawo dochodzenia zwrotu poniesionych na ten cel wydatków.

Tabela 1. Wykorzystanie miejsc w domach pomocy społecznej (stan na dzień 31 grudnia 2012 roku):

Lp.	Nazwa i adres placówki	Liczba miejsc w placówce	Liczba osób korzystających z miejsc	Liczba zgonów i rezygnacji	Liczba osób przyjętych do DPS w 2011r	Liczba osób oczekujących
1	2	3	4	5	6	7
1.	DPS Św. Józefa w Mieni	180	175	17	12	2
2.	DPS „Jedlina” w Mieni	108	110	2	2	0
3.	DPS w Kątach	50	52	3	5	1
RAZEM		338	337	22	19	3

Tabela 2. Ilość wydanych decyzji administracyjnych w sprawie mieszkańców domów pomocy społecznej (stan na dzień 31 grudnia 2012 roku):

Lp.	Nazwa i adres placówki	Ilość decyzji o umieszczeniu	Ilość decyzji uchylających/umarzających postępowanie	Ilość wydanych decyzji o odpłatności, postanowień
1	2	3	4	5
1.	DPS św. Józefa w Mieni	13	12	0
2.	DPS „Jedlina” w Mieni	2	2	0
3.	DPS w Kątach	4	2	35
RAZEM		19	16	35

Tabela 3. Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację bieżących zadań powiatu (domy pomocy społecznej) w latach 2007-2012 na jednego mieszkańca:

Lp.	Nazwa placówki	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	DPS św. Józefa w Mieni	1 410,00	1 440,00	1 620,00	1 687,00	1 747,00	1 900,00
2.	DPS „Jedlina” w Mieni	1 410,00	1 440,00	1 620,00	1 687,00	1 747,00	1 900,00
3.	DPS w Kątach	1 410,00	1 440,00	1 620,00	1 687,00	1 747,00	1 900,00

Tabela 4. Koszt utrzymania mieszkańca w domach pomocy społecznej zgodnie z Zarządzeniem Starosty Mińskiego w sprawie ustalenia miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca w latach 2007-2012 przedstawia się następująco:

Lp.	Nazwa placówki	2007 rok	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	DPS św. Józefa w Mieni	1 837,00	1 837,00	1 837,00	2 799,00	3 036,00	3 082,00
2.	DPS „Jedlina” w Mieni	2 001,00	2 001,00	2 402,00	2 569,00	2 620,00	2 747,00
3.	DPS w Kątach	2 043,00	2 043,00	2 659,00	3 076,00	3 377,00	3 694,00

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie sprawuje bieżący nadzór nad funkcjonowaniem domów pomocy społecznej i sporządza miesięczne, kwartalne, półroczne i roczne sprawozdania dotyczące funkcjonowania domów pomocy społecznej.

Ponadto do kompetencji PCPR należy:

- rozpatrywanie wniosków o częściowe lub całkowite zwolnienie z odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej;
- rozpatrywanie wniosków o przeniesienie do innego domu pomocy społecznej;
- udzielanie informacji o możliwościach przyjęcia do domów pomocy społecznej funkcjonujących na terenie powiatu mińskiego i innych powiatów;
- udzielanie informacji na temat zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w dps.

11. Ośrodek Interwencji Kryzysowej dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest udzielenie pomocy, wsparcia, czasowego schronienia osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej związanej z przemocą w rodzinie. Zadanie to realizowane jest poprzez prowadzenie następujących form pracy z klientem:

- pierwszy kontakt z klientem – w trakcie takiego spotkania wstępnie diagnozuje się problem, omawia możliwości działania w danym przypadku i udziela wsparcia;
- porady i konsultacje psychologiczne – porady i konsultacje mogą być jednorazowe lub rozłożone na etapy, mogą dotyczyć problemów przemocy, rodzinnych, małżeńskich, wychowawczych, osobistych itp.
- rozmowy wspierające - określenie problemu i poszukiwanie możliwych rozwiązań, kierowanie do placówek specjalistycznych, wypełnianie dokumentów, pisanie podań i wniosków, poszukiwanie ofert pracy w Internecie, wykonywanie telefonów w sprawie pracy;
- terapia osób uzależnionych i współuzależnionych;
- interwencja kryzysowa w nagłych zdarzeniach – interwencja i pomoc psychologiczna osobom i rodzinom znajdującym się w nagłym lub przewlekłym kryzysie;
- pomoc materialna: wydawanie żywności w ramach programu PEAD, używanych ubrań, środków czystości i sprzętów na podstawie oceny sytuacji podczas rozmów wspierających

- hostel – bezpieczne schronienie w sytuacji, gdy bezpieczeństwo klientek i ich dzieci w domu rodzinnym jest zagrożone;

Ośrodek Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej przeznaczony jest przede wszystkim dla ofiar przemocy w rodzinie. Osoby trafiające do Ośrodka to kobiety z dziećmi, które doświadczają realnego zagrożenia życia lub zdrowia. Inne powody, dla których osoby zgłaszają się do Ośrodka Interwencji Kryzysowej to: problemy finansowe, problemy wychowawcze i małżeńskie, nadużywanie alkoholu przez osoby z rodziny, problemy w wyrażaniu złości, zaburzenia psychiczne, osobowości.

W 2012 roku ośrodek udzielił pomocy 183 osobom (122 kobiety – 66.7%, 61 mężczyźni - 33.3%), z czego 90 (49.2 %) osób było klientami Ośrodka w latach poprzednich (2004, 2006, 2007, 2008, 2009, 2010, 2011), natomiast 93 (50, 8 %) osoby skorzystało z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w roku 2012 po raz pierwszy.

Klienci Ośrodka Interwencji Kryzysowej to głównie mieszkańcy Mińska Mazowieckiego 131 osób (71.6 %), pozostałe osoby zamieszkują w obrębie powiatu Mińskiego - 52 osoby (28.4 %).

Sytuacja mieszkaniowa większości klientów przedstawia się dobrze, tylko 3 (1,6%) osoby to klienci bezdomni, 42 (23%) osoby zajmują mieszkania socjalne, 92 (50, 2%) osoby mają lokum własne, pozostali klienci mieszkają u rodziny, wynajmują lub w zamian za mieszkanie opiekują się innymi ludźmi.

Tylko 26 (14, 2%) osób zgłaszających się miały stałe źródło utrzymania, osoby pobierające emeryturę i rentę - 47 (25, 7 %), osoby pobierające świadczenia z OPS i alimenty - 71 osób (28, 8 %), klienci wykonywali prace dorywcze, sezonowe także zatrudnienie nielegalne. Większość klientów zgłaszających się do ośrodka to bezrobotni, niemający stałego źródła dochodu, utrzymujący się z dochodu partnera, lub czerpali zysk ze zbierania surowców wtórnych.

Głównym powodem zgłaszania się do Ośrodka Interwencji była: trudna sytuacja materialna 156 osób (85, 2 %), przemoc w rodzinie - 18 osób (9, 8 %, w tym dwójka nieletnich), bezdomność - 3 (1, 6 %) osoby, jak również problemy rodzinne, życiowe, trudności osobiste i wychowawcze, współzależnienia, sytuacje kryzysowe.

W Ośrodku zostały założone 2 Niebieskie Karty. Jedna klientka zgłosiła przemoc wobec siebie i 2 nieletnich dzieci, druga klientka zgłosiła przemoc wobec siebie. Rodziny pochodziły z Gminy Jakubów i Gminy Dobrze.

Wszystkim osobom potrzebującym udzielono pomocy materialnej. W ramach realizacji Programu PEAD 2012 – dostarczanie nadwyżek żywności dla najuboższej ludności UE wydawana była raz w miesiącu żywność. Z tej formy pomocy skorzystało 156 (85, 2 %) klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej i ich rodziny (łącznie 425 osób).

Ośrodek Interwencji Kryzysowej w okresie sprawozdawczym udzielił pomocy 183 osobom. Do form pomocy udzielanej indywidualnie klientom w naszym Ośrodku zalicza się:

- Pierwszy kontakt - diagnoza wstępna problemu, omówienie możliwości działania w danym przypadku – 93 osoby;
- Rozmowy wspierające - wsparcie dla klientów (wysłuchanie, klaryfikacja i określenie problemu, możliwe sposoby rozwiązania); kierowanie do innych Ośrodków; pomoc w

- pisaniu wniosków i wypełnianiu dokumentów; poszukanie pracy- ogłoszenia w Internecie i rozmowy telefoniczne w sprawie pracy – 183 osób;
- Terapia indywidualna- konsultacje psychologiczne - poradnictwo, konsultacje rodzinne i par małżeńskich, terapia krótkoterminowa, długoterminowa – 31 osób;
  - Interwencja kryzysowa - pomoc dla osób lub rodzin znajdujących się w nagłym kryzysie – 4 osoby;
  - Bezpieczne schronienie (hostel) - praca z mieszkańcami hostelu – 31 osób;
  - Program PEAD 2012 – dostarczanie nadwyżek żywności dla najuboższej ludności UE – 153 osoby (i ich rodziny, łącznie 425 osób);

Do Ośrodka trafiają również osoby, które kierujemy do innych placówek.

Klienci Ośrodka najczęściej korzystają z następujących form pomocy: rozmowy wspierające, konsultacje psychologiczne, program PEAD.

W hostelu w okresie sprawozdawczym przebywało 31 osób, w tym: 11 kobiet i 20 dzieci. Nie było osób samotnych.

9 kobiet wraz z 18 nieletnich zostali przyjęci z powodu przemocy w rodzinie. W 9 przypadkach matek wraz z 16 nieletnich dzieci, które chciały zamieszkać w hostelu zgłosiły się indywidualnie, 1 matka z dzieckiem została skierowana przez Zespół Interdyscyplinarny w Mińsku Maz., 1 matka z 3 nieletnich dzieci zostali zgłoszeni przez kuratora. 1 matka z 4 nieletnich dzieci została przyjęta w roku poprzednim i pobyt przedłużył się od roku 2012. Okres pobytu poszczególnych osób korzystających z hostelu nie przekroczył 3 miesięcy.

Jedna klientka łamiąc regulamin pod nieobecność pracownika OIK w godzinach nocnych wpuszczała na teren Ośrodka swojego konkubenta – sprawcę przemocy, który był poszukiwany przez Policję w celu doprowadzenia do zakładu karnego. Mężczyzna ten został ujęty przez funkcjonariuszy Policji na terenie hostelu OIK w godzinach nocnych.

W ramach pracy z mieszkańcami hostelu- terapii ofiar przemocy, odbyły się konsultacje z psychologiem i rozmowy wspierające.

W dniach: 21 września oraz 13 grudnia 2012 roku na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej była wydawana używana odzież, która jest oddawana do Ośrodka przez osoby prywatne. Z wydawnictwa skorzystało: 21.09.2012r. – 4 osoby, 13.12.2012r. – 11 klientów Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Z odzieży tej korzystały również klientki, które przebywały w hostelu OIK.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek współpracował z Firmą EUROPA Anna Kastek. Zostało podpisane upoważnienie, dzięki któremu w/w firma informowała potencjalnych sponsorów o danych placówki w celu przeprowadzenia akcji wyposażenia w środki czystości. W wyniku, czego dzięki uprzejmości różnych firm z Mińska Mazowieckiego Ośrodek był wyposażony w środki czystości przez cały rok 2012.

W okresie świąt Bożego Narodzenia uczniowie jednej z klas z Zespołu Szkół Ekonomicznych przekazali do Ośrodka pochodzące ze zbiórki produkty żywnościowe. Jednocześnie Ośrodek zgodził się na rozdysponowanie żywności zebranej przez Przedszkole Prywatne „KLEKSIK” z Mińska Mazowieckiego w ramach akcji, „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimą”. Z żywności tej zostały zrobione paczki świąteczne i przekazane najbardziej potrzebującym rodzinom wielodzietnym. Z tej formy pomocy skorzystało 19 rodzin.

Pani Monika Wójcicka – kierownik, jako przedstawiciel Ośrodka Interwencji Kryzysowej Caritas Diecezji Warszawsko-Praskiej jest członkiem Zespołu Interdyscyplinarnego w Mińsku Mazowieckim.

W dniach 21-23 marca 2012 inspektorzy z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego Wydział polityki Społecznej przeprowadzili w Ośrodku kontrolę problemową.

Przedmiotem kontroli była realizacja zadań własnych powiatu w przedmiocie organizowania pomocy społecznej i przeciwdziałania przemocy w rodzinie w zakresie, jakości działań podejmowanych w ośrodkach interwencji kryzysowej wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Nie wydano zaleceń pokontrolnych.

Ośrodek Interwencji Kryzysowej współpracuje z następującymi instytucjami:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
2. Miejskie oraz Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej;
3. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
4. Powiatowa Komenda Policji;
5. Centrum Interwencji Kryzysowej, Otwock;
6. Środowiskowy Dom Samopomocy, Mińsk Mazowiecki;
7. Świetlica Socjoterapeutyczna, Mińsk Maz;
8. Dom Samotnej Matki, Zielonka;
9. Poszczególne parafie Kościoła Katolickiego na terenie miasta.
10. Zespół interdyscyplinarny

12. Ośrodki Wsparcia Dziennego

Stosownie do zapisu art. 20 ust.1 pkt 2 cytowanej wyżej ustawy, do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanej przez powiat należy prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie na podstawie Porozumień zawartych pomiędzy Wojewodą Mazowieckim, a Powiatem Mińskim realizuje zadania związane z prowadzeniem i organizacją dwóch Środowiskowych Domów Samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Środowiskowy Dom Samopomocy dla Osób Psychiczenie Chorych CARITAS

Ośrodek wsparcia przeznaczony dla 30 dorosłych osób przewlekle chorych, prowadzony jest przez CARITAS Diecezji Warszawsko - Praskiej w Mińsku Mazowieckim przy ul. Kościelnej 18. W 2012 roku na podstawie wydanych decyzji z usług Ośrodka korzystało 38 osób. Stan na koniec 2012r - 27 uczestników.

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy

Ośrodek przeznaczony dla 35 dorosłych osób z upośledzeniem umysłowym prowadzony przez Powiat Miński w Mińsku Mazowieckim, ul. Sosnkowskiego 43, rozpoczął działalność w III kwartale 2008 roku a w czerwcu 2012r otrzymał zgodę na zwiększenie liczby miejsc do 35. Z usług Ośrodka w 2012r korzystało 42 osoby. Stan na dzień 31 grudnia 2012r to 35 uczestników.

Rozdział II

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności

Do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Mińsku Mazowieckim w 2012 roku wpłynęło ogółem **1969** wniosków, z tego:

- **1684** wnioski od osób powyżej 16 roku życia, w tym w celu:

Tabela 1. Osoby powyżej 16 roku życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Odpowiednie zatrudnienie	415
2.	Szkolenie	35
3.	Uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej	6
4.	Konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	82
5.	Korzystanie z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji / korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/	312
6.	Zasiłek pielęgnacyjny	395
7.	Korzystanie z karty parkingowej	136
8.	Inne (ulgi telekomunikacyjne, ulgi w podatku dochodowym, ulgi PKP i PKS, prawo do zamieszkiwania w oddzielnym pokoju, i inne)	303
9.	RAZEM	1684

- **285** wnioski od osób do 16 roku życia w celu zaliczenia ich do osób niepełnosprawnych, z tego dotyczących:

Tabela 2. Osoby przed 16 rokiem życia

Lp.	Cel złożenia wniosku	Liczba
1.	Zasiłek pielęgnacyjny	262
2.	Zasiłek stały	13
3.	Inne (przedłużenie urlopu wychowawczego, karta parkingowa, zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne, rehabilitacja)	10
	RAZEM	285

W 2012 roku Powiatowy Zespół wydał osobom powyżej 16 roku życia **1623** orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, z tego **50** to decyzje negatywne, **74** orzeczenia o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności oraz **1499** decyzji pozytywnych:

Tabela 3. Liczba wydanych orzeczeń wg stopni niepełnosprawności, wieku i płci, wykształcenia i zatrudnienia Osoby powyżej 16 roku życia

STOPIEŃ NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI				WIEK				PŁEĆ	
znaczny	umiarkowany	lekki	Razem	16-25	26-40	41-60	61 i więcej	K	M
409	709	381	1499	179	180	686	454	752	747

WYKSZTAŁCENIE					ZATRUDNIENIE	
mniej niż podst.	podstawowe	zasadnicze	średnie	Wyższe	TAK	NIE
34	487	450	428	100	311	1188

W 2012 roku Powiatowy Zespół osobom do 16 roku życia wydał ogółem **287** orzeczenia, z tego **232** to decyzje pozytywne oraz **55** negatywne

Tabela 4. Liczba wydanych orzeczeń wg wieku i płci - Osoby przed 16 rokiem życia

RAZEM liczba orzeczeń	WIEK			PŁEĆ	
	0 – 3 lat	4 – 7 lat	8 – 16 lat	K	M
232	62	55	115	88	144

Do końca 2012 roku Powiatowy Zespół w Mińsku Mazowieckim wydał osobom niepełnosprawnym **854** legitymacje, uprawniające do korzystania z ulg i uprawnień na podstawie odrębnych przepisów (w tym ulgowych przejazdów w PKS, PKP i ulg w komunikacji miejskiej na terenie Warszawy)

Tabela 5. Liczba wydanych legitymacji

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba
1.	Legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności	153
2.	Legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności	701
3.	Ogółem	854

Powiatowy Zespół w Mińsku Mazowieckim w roku 2012 przyjął 160 odwołań od wydanych decyzji, z czego 157 odwołań zostało przesłanych do rozpatrzenia przez II-gą instancję czyli Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie, z których Wojewódzki Zespół 85 orzeczeń utrzymał w mocy, 31 uchylił w całości lub w części, 11 spraw pozostawił bez rozpoznania, a 30 orzeczeń oczekuje na rozpatrzenie. W ramach samokontroli 3 odwołania zostały rozpatrzone pozytywnie przez Powiatowy Zespół w Mińsku Mazowieckim.

Rozdział III.

Organizator Pieczy Zastępczej

Dnia 01 stycznia 2012 roku weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z dnia 21 lipca 2011 r.). Zgodnie z w/w ustawą Starosta Powiatu Mińskiego Zarządzeniem Nr 73/11 z dnia 10 października 2011r. wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej na terenie Powiatu Mińskiego.

Pieczę zastępczą dzielimy na:

1. Instytucjonalną pieczę zastępczą

Zgodnie z treścią art. 19 pkt 4-6 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r., Nr 175, poz.1362 z późn. zm.) do zadań własnych powiatu należy m.in.:

- zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności poprzez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie,
- pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów,
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze, typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki szkolno-wychowawcze,
- pomoc w integracji ze środowiskiem w przystosowaniu się do życia w/w osób.

✓ Prowadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Na terenie Powiatu Mińskiego, we współpracy z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w 2012 roku, funkcjonowały dwie całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze zapewniające opiekę dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodzicielskiej.

Dom Dziecka w Falbogach

Jest to całodobowa placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego, prowadzona przez Powiat Miński.

Liczba miejsc – 30. Placówka została wpisana do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych województwa mazowieckiego. Średni miesięczny koszt utrzymania w

placówce w roku 2012 wynosił 4.067,00 zł (Zarządzenie Nr 11/12 Starosty Mińskiego z dnia 01 marca 2012r).

W okresie sprawozdawczym Dom Dziecka w Falbogach zapewniał całodobową opiekę 44 nieletnim dzieciom. Stan osobowy na dzień 31 grudnia 2012 r – 25 dzieci.

Dom Dziecka im. Matki Weroniki w Siennicy

Jest całodobową placówką opiekuńczo – wychowawczą typu socjalizacyjnego, prowadzoną przez Zgromadzenie Sióstr Kapucynek NSJ na zlecenie Powiatu Mińskiego.

Liczba miejsc – 14. Placówka wpisana do rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych województwa mazowieckiego.

Na podstawie Decyzji Wojewody Mazowieckiego Nr 4/2008 z dnia 15 kwietnia 2008 r. Zgromadzenie uzyskało zgodę na prowadzenie placówki na czas nieokreślony. W roku 2012 średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce ustalony na podstawie Zarządzenia Nr 86/11 Starosty Mińskiego z dnia 20 grudnia 2011r wynosił 1 900,00 zł.

W okresie sprawozdawczym Dom Dziecka zapewniał całodobową opiekę 16 dzieciom. Stan osobowy na dzień 31 grudnia 2012r - 14 dzieci.

✓ Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Tabela 1. Dzieci umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2009 – 2012 pochodzące z terenu Powiatu Mińskiego.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych				Ogółem
	Typu socjalizacyjnego lub w placówkach wielofunkcyjnych		Typu interwencyjnego /Pogotowie Opiekuńcze Interwencyjna Placówka Opiek./		
	na terenie Powiatu Mińskiego	na terenie innych powiatów	na terenie Powiatu Mińskiego	na terenie innych powiatów	
1	2	3	4	5	6
2009 rok	13	1	0	8	22
2010 rok	13	4	0	5	22
2011 rok	13	4	0	3	20
2012 rok	20	6	0	0	26

W 2012 roku, na podstawie orzeczeń sądowych wszczęto postępowanie o umieszczeniu 28 dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo -wychowawczych.

Do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych skierowano w 2012 roku 26 dzieci; 18 dzieci do Domu Dziecka w Falbogach, 2 dzieci umieszczono w Domu Dziecka im. Matki Weroniki w Siennicy, 6 dzieci zostało umieszczonych w placówkach na terenie innych powiatów.

W przypadku 2 dzieci, postanowienie Sądu nie zostało zrealizowane, z uwagi na fakt, że sędzia prowadzący nie wyznaczył kuratora, który doprowadziłby dzieci do placówki.

✓ **Pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.**

W 2012 roku realizowano porozumienia zobowiązujące Powiat Miński do odpłatności za pobyt dzieci w placówkach na terenie innych powiatów

Tabela 2. Dzieci z terenu Powiatu Mińskiego przebywające w 2012 roku w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów.

Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w placówkach w 2012 r.	Liczba dzieci Stan na dzień 31.12.2012 r.
Powiat Garwoliński	1	0
Powiat Otwocki	3	0
Miasto Stołeczne Warszawa	6	2
Powiat Chełmski	1	1
Powiat Łukowski	1	1
Powiat Zamojski	6	1
Powiat Wołomin	3	3
Powiat Sępoleński	2	0
RAZEM	23	8

Na terenie Powiatu Garwolińskiego, w Pogotowiu Opiekuńczym w Izdebnie okresowo przebywało 1 dziecko, które zostało przeniesione do Domu Dziecka w na terenie powiatu sępoleńskiego a następnie umieszczone w Domu Dziecka w Falbogach.

W trzech placówkach opiekuńczo - wychowawczych Powiatu Otwockiego przebywało 3 dzieci, z których jedno dziecko usamodzielniało się a 2 dzieci powróciła do domu rodzinnego. W placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Miasta Stołecznego Warszawy przebywało 6 dzieci, z których 4 weszło w proces usamodzielnienia i opuściło placówkę.

Tabela 3. Dzieci z terenu innych powiatów przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie Powiatu Mińskiego.

Wyszczególnienie	Dom Dziecka w Falbogach		Dom Dziecka w Siennicy	
	Stan na dzień 01.01.2012	Stan na dzień 31.12.2012	Stan na dzień 01.01.2012	Stan na dzień 31.12.2012
Powiat Przasnyski	0	2		
Powiat Garwoliński			2	2
Razem	0	2	2	2

✓ **Pomoc w usamodzielnieniu.**

W 2012 roku realizowano pomoc pieniężną na usamodzielnienie dla 9 wychowanków, na kontynuowanie nauki dla 14 wychowanków i zagospodarowanie dla 1 wychowanka placówek opiekuńczo-wychowawczych, w tym dla 11 wychowanków domów dziecka. 8 wychowanków było objętych pomocą mającą na celu ich integrację ze środowiskiem i przystosowaniem się do życia po opuszczeniu placówki.

Pomocy wyłącznie w postaci pracy socjalnej udzielano 20 osobom.

Największą przeszkodą w życiowym usamodzielnieniu i integracji ze środowiskiem osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze jest brak mieszkania.

Dzieci przebywające aktualnie w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, opuszczając placówkę, napotka tego rodzaju problem.

2. Rodzinną Pieczę Zastępczą

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje na podstawie orzeczenia sądu, z zastrzeżeniem ust. 2 oraz art. 58 ust.1 i art.103 ust. 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna. Rodzinę zastępczą tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, u których umieszczono dziecko w celu sprawowania nad nim pieczy zastępczej. Rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Rodzinę zastępczą zawodową lub rodzinę zastępczą niezawodową tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone osobom, które dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej, nie są i nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona, wypełniają obowiązek alimentacyjny — w przypadku gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego, nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych, są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone zaświadczeniami o braku przeciwwskazań zdrowotnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, wystawionymi przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zapewnią odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokajanie jego indywidualnych potrzeb, w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego, właściwej edukacji i rozwoju zainteresowań, wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej następuje na okres nie dłuższy niż do osiągnięcia pełnoletności. Osoba, która osiągnęła pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, może przebywać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, za zgodą odpowiednio

rodziny zastępczej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia, jeżeli uczy się w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i uczy się: w szkole, w zakładzie kształcenia nauczycieli, w uczelni, na kursach, jeśli ich ukończenie jest zgodne z indywidualnym programem usamodzielnienia, u pracodawcy w celu przygotowania zawodowego.

Na terenie powiatu mińskiego funkcjonuje ogółem **118** rodzin zastępczych sprawujących opiekę dla **171** dzieci w tym:

- **69** rodzin zastępczych spokrewnionych, w których przebywało **90** dzieci,
- **46** rodzin zastępczych niezawodowych, w których przebywało **61** dzieci,
- **2** rodziny zastępcze zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego, w których przebywało łącznie **13** dzieci.
- **1** rodzina zastępcza specjalistyczna w której przebywało łącznie **5** dzieci.

Rodzinnie zastępczej, na każde umieszczone dziecko, przysługuje świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania, nie niższe niż kwota 660 zł miesięcznie — w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej, 1000 zł miesięcznie — w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej, rodzinie zastępczej niezawodowej. Ponadto rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka.

Rodzinnie zastępczej zawodowej na dziecko umieszczone na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 200 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania tego dziecka. Wysokość świadczenia, pomniejsza się o kwotę nie wyższą niż 50% dochodu dziecka, nie więcej jednak niż o 80% ww. kwot. Za dochód dziecka uważa się otrzymywane alimenty, rentę rodzinną oraz uposażenie rodzinne.

W roku 2012 **pięcioro** niepełnoletnich dzieci powróciło pod opiekę rodzin naturalnych. Do ośrodka adopcyjnego zostało zgłoszonych **33** dzieci z uregulowaną sytuacją prawną z czego **troje** dzieci zostało adoptowanych. Pozostałe dzieci znajdują się w procesie adopcyjnym. **Jedno** dziecko przebywające w zawodowej rodzinie zastępczej pełniące funkcję pogotowia rodzinnego zostało umieszczone w rodzinie zastępczej spokrewnionej a **siedmioro** dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej.

W przypadku czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może zostać powierzona rodzinie pomocowej w okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą w związku z wypoczynkiem, o którym mowa w art. 69 cytowanej ustawy, udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu oraz nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej. W roku 2012 ww. funkcję pełniły **dwie** rodziny pomocowe dla **dwojga** dzieci.

W Dniu Rodzicielstwa Zastępczego 30 maja 2012r. zorganizowany został piknik dla rodzin zastępczych i dzieci na terenie Domu Pomocy Społecznej „Jedlina”.

Pozyskaliśmy kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Dziewięć osób (trzy małżeństwa i trzy osoby niepozostające w związku małżeńskim) odbyło szkolenie „PRIDE” Rodzina Opieka Zastępcza.

Rodziny zastępcze były wspierane w wychowywaniu powierzonych dzieci poprzez:

- prowadzenie pracy socjalnej,
- spotkania zespołów interdyscyplinarnych,
- aktywizację samopomocy wśród rodzin zastępczych – tworzenie grup wsparcia,
- zapewnienie pomocy ze strony różnych specjalistów tj. psychologów, doradcy ds. rodziny, pedagoga, prawników, doradcy zawodowego, terapeuty uzależnień,
- organizowanie i uczestniczenie w kontaktach dzieci z rodzicami biologicznymi,
- wnioskowanie do sądu o wydanie, zmianę zarządzeń opiekuńczych w stosunku do dzieci, które zostały umieszczone w rodzinie zastępczej,
- uczestniczenie w posiedzeniach sądu, na których rozstrzygane były sprawy związane z pieczę zastępczą.
- współpracowanie z różnymi instytucjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

✓ **Proces usamodzielniania się pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych.**

Dziesięć osób przebywających w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletność, w tym **osiem** nadal pozostało w rodzinie zastępczej natomiast **dwie** osoby weszły w proces usamodzielniania się.

Osobie opuszczającej, po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, w przypadku gdy umieszczenie w pieczy zastępczej nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu przyznaje się pomoc na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie. Pomoc na kontynuowanie nauki, na usamodzielnienie oraz na zagospodarowanie jest przyznawana osobie usamodzielnianej, która przebywała w pieczy zastępczej przez okres co najmniej trzech lat — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą spokrewnioną, jednego roku — w przypadku osoby usamodzielnianej opuszczającej rodzinę zastępczą niezawodową, rodzinę zastępczą zawodową. Warunkiem przyznania pomocy na kontynuowanie nauki i na usamodzielnienie jest złożenie wniosku oraz posiadanie zatwierdzonego indywidualnego programu usamodzielnienia, określającego w szczególności: zakres współdziałania osoby usamodzielnianej z opiekunem usamodzielnienia, sposób uzyskania przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych, pomocy w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych oraz w podjęciu przez osobę usamodzielnianą zatrudnienia.

Pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych zostali objęci pomocą mającą na celu ich życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem przez pracę socjalną oraz pomocą na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

- **36** wychowanków otrzymywało miesięczną pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki,
- **3** wychowanków rodzin zastępczych otrzymało pomoc pieniężną na usamodzielnienie,
- **1** wychowanek otrzymał pomoc rzeczową,

- **12** wychowanków brało udział w programie „Wsparcie na starcie” projekcie współfinansowanym przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Poprzez udział w programie wychowankowie spotkali się z doradcą zawodowym, psychologiem, prawnikiem, ukończyli kursy zawodowe, kursy prawa jazdy, zostały pokryte koszty zakupu usług społecznych (sportowo-kulturalnych, zdrowotnych), pomoc w częściowym pokryciu kosztów nauki na poziomie wyższym, otrzymali pomoc rzeczową na zagospodarowanie oraz uczestniczyli w wyjazdowym warsztacie kompetencji społecznych.

✓ **Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej.**

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim zostało zatrudnionych dwóch koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej, obejmujących swoim działaniem teren powiatu mińskiego.

Do zakresu działań koordinatorów rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. Udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.
2. Przygotowane we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą planu pomocy dziecku.-
3. Pomoc rodzinom zastępczym w nawiązywaniu wzajemnego kontaktu.
4. Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej.
5. Zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.
6. Udzielenie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej.
7. Przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

Koordinatorzy rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2012 wzięli udział w szkoleniach, w celu podnoszenia kwalifikacji w zakresie pracy z dziećmi i rodziną.

Opieką koordinatorów zostało objęte łącznie 54 rodziny zastępczych, sprawujących opiekę dla 77 dzieci, wśród których były rodziny zastępcze niespokrewnione, rodziny niezawodowe, dwie rodziny zawodowe o charakterze pogotowia rodzinnego i jedna specjalistyczna.

Tabela Nr 1. Liczba rodzin objętych pracą koordinatorów (stan na 31.12.2012r.)

Lp.	Liczba rodzin spokrewnionych	Liczba rodzin niezawodowych	Liczba rodzin zawodowych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej
Koordinator 1	15	11	2	37
Koordinator 2	15	10	1	40
Razem	30	21	3	77

W 2012 roku 4 małoletnich dzieci powróciło pod opiekę rodziny biologicznej a 3 dzieci uzyskało pełnoletność. Pełnoletni wychowankowie rodzinnej pieczy zastępczej zostali objęci pomocą na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej przeprowadzili wgląd w sytuację dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych poprzez comiesięczne wywiady środowiskowe, które mają na celu między innymi, ustalenie czy rodzice zastępczy prawidłowo wywiązują się z podstawowych funkcji, takich jak:

1. Funkcji usługowo-opiekuńczej według której rodzina zapewnia dziecku codzienne usługi, do których zalicza się; między innymi, porządek, odzież, wyżywienie i opiekę.
2. Funkcji socjalizującej, która ma na celu wprowadzanie nowych członków rodziny w społeczeństwo, pokazuje im wzory zachowania i postępowania jakie panują w danej społeczności, uczy języka, przekazują obyczaje i zwyczaje oraz wprowadzają ich w świat kultury i wartości moralnych.
3. Funkcji psychohygienicznej która oferuje członkom rodziny stabilizację, bezpieczeństwo, emocjonalną równowagę oraz podstawowe warunki dla rozwoju osobowości.

Koordynatorzy współpracują z rodzinami zastępczymi na podstawie planu pomocy dziecku jak również z różnymi instytucjami np. Szkołami, Ośrodkami Pomocy Społecznej, Sądami, Ośrodkiem adopcyjnym, Policją w tym celu aby organizować normalne warunki dla wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży i aby likwidować sytuacje zagrażające ich prawidłowemu rozwojowi.

REALIZACJA POTRZEB Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ W ROKU 2012:

1. Została dokonana zmiana programu dochodzenia do standardów w Środowiskowym Domu Samopomocy dla psychicznie chorych przy ul. Kościelnej 18 w Mińsku Mazowieckim. Nowy program przewiduje dwa warianty
  - a) wykonanie windy i zmniejszenie liczby uczestników do 25 osób;
  - b) wykonanie windy i pozostawienie liczby uczestników na obecnym poziomie (30 osób) z koniecznością przeniesienia Ośrodka Interwencji Kryzysowej do budynku Caritas przy ul. Wyszyńskiego w Mińsku Mazowieckim.

Zmiana programu naprawczego spowodowana została zbyt wysokimi kosztami rozbudowy budynku przy ul. Kościelnej.
2. Realizacja punktu 2 i 3 wykazu potrzeb na rok 2012 została umieszczona w treści sprawozdania.

WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2013:

1. Realizacja programu dochodzenia do standardów w Środowiskowym Domu Samopomocy w Mińsku Mazowieckim przy ul. Kościelnej 18 - montaż windy.
2. Realizacja programu systemowego „Wsparcie na starcie” w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007 – 2013, Projektu VII Promocja Integracji Społecznej, Działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałania 7.1.2.
3. Opracowanie projektu Powiatowego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego w Powiecie Mińskim.

EFEKTY PRACY ORGANIZATORA PIECZY ZASTĘPCZEJ W 2012 ROKU:

1. Wprowadzenie zmian w Regulaminie Organizacyjnym i Statucie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Mińsku Mazowieckim.
2. Opracowanie i wprowadzenie w życie 3-letniego Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej.
3. Zorganizowanie pracy Zespołu do Spraw Pieczy Zastępczej, zatrudnienie dwóch koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.
4. Zapewnienie wsparcia i opieki rodzinom zastępczym.

WYKAZ POTRZEB Z ZAKRESY PIECZY ZASTĘPCZEJ NA ROK 2013:

1. Przeprowadzenie szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze.
2. Opracowanie programów konkursowych w zakresie szkolenia niezawodowych i spokrewnionych rodzin zastępczych.